

Edwin van der Meer

voormalig voorzitter raad van bestuur BovenIJ

VAN DENKEN NAAR DOEN

In 1968 schreef Jacques Dutronc zijn klassieker: "Il est cinq heures, Paris s'éveille". Ruim een halve eeuw later lijkt het eerder vijf voor twaalf. De druk op zorg en welzijn neemt toe en vraagt om nieuwe, structurele oplossingen. Tegen deze achtergrond staan een aantal vragen centraal: hoe houden we zorg en welzijn toegankelijk, betaalbaar en van goede kwaliteit? Hoe werken we tegelijkertijd aan verbetering van de gezondheid terwijl we de, wat mij betreft onaanvaardbare gezondheidsverschillen terugdringen?

Het verkennen van deze vragen vraagt om een bredere blik dan alleen de Nederlandse context. Juist door over grenzen heen te kijken en in gesprek te gaan met Franse collega's, ontstaat inzicht in hoe zorg en welzijn beter met elkaar verbonden kunnen worden. Daarmee kunnen we lessen trekken voor de grote maatschappelijke opgaven zoals beschreven in de IZA- en AZWA akkoorden.

Alleen denken is niet genoeg

Ik heb het gevoel in een film te zitten waarvan we het scenario al veel langer geleden hebben geschreven maar die nog steeds niet aan de buitenwereld is getoond. We weten best welke kant het op moet, welke beweging we samen moeten maken voor onze inwoners die soms cliënt of patiënt zijn. Maar we bewegen nog niet.

We zijn hoog opgeleide denkers uit dezelfde bubbel en kijken met verwondering naar de denker van

Rodin in het Musee d'Orsay. Maar als Rodin was blijven denken was het beeld er niet gekomen. Het beeld kwam doordat hij in beweging kwam en ging DOEN. Hij diende daarmee als voorbeeld voor velen die hem daarna volgden. Terwijl ik daarover nadenk, hoor ik in gebrekkig Engels wat ze allemaal doen in Frankrijk maar realiseer ik me terugkomend in ons familiehotel dat we in ons eigen Pays Bas ook vele mooie regionale voorbeelden hebben die we zo van elkaar zouden kunnen overnemen. Gewoon 'sans gene' kopiëren met een kleine lokale twist, want het platteland is net wat anders dan de grote stad.

Een krachtig voorbeeld van doen

In Amsterdam Noord werken zorg- en welzijnsorganisaties verenigd in de KrijtMolenAlliantie (KMA) al jaren samen met de gemeente Amsterdam en Zilveren Kruis. Zo heeft het programma 'Beter Samen in Noord' als doel de gezondheid van de inwoners te verbeteren, de gezondheidsver-

schillen te verkleinen en het werkplezier van zorg- en welzijnsprofessionals te vergroten. Dit initiatief bestaat uit diverse domein overstijgende projecten. Het programma is data gedreven, resultaatgericht en opereert als greenfield onder de paraplu van het grootstedelijke programma Amsterdam Vitaal & Gezond.

De KMA richt zorg en welzijn anders in door samenwerking over professionele en financiële domeinen heen. Zo ontstaat in het stadsdeel Noord een uniforme multidisciplinaire werkwijze die is afgestemd op de behoeften van de inwoners die zorg- en welzijnsprofessionals stimuleert over hun eigen domein heen te kijken. Anders kijken, anders denken, anders DOEN. De deelnemende partners weten hoe ze inwoners op de juiste plek moeten krijgen bij de juiste professionals. De KMA is gericht op de overgang van zorg en ziekte naar gedrag en gezondheid en mens en maatschappij.

De vertaalslag

Het gedachtegoed "Health in and for all policies" wordt niet met de bestuurlijke mond beleden maar ook zichtbaar in de praktijk toegepast. Tegelijkertijd brengt verandering onzekerheid met zich mee. Wat betekent dit voor mijn organisatie? Blijven we bestaan zoals we nu zijn? Vanuit maatschappelijk perspectief zou die vraag eigenlijk ondergeschikt moeten zijn. Maar in de praktijk weegt het organisatiebelang zwaar. Juist daarom blijven we als individuele organisatie vaak stilstaan en wachten we tot een ander de eerste stap zet. Maar we moeten juist samen in beweging komen, hand in hand met kaders van VWS en gerichte ondersteuning van financiers. Want wie verantwoordelijkheid draagt, moet ook handelen. Noblesse oblige. Op Gare du Nord stap ik in de trein terug naar Amsterdam, vastbesloten om met dezelfde energie en snelheid, Tres Grande Vitesse, aan de slag te gaan. Non je ne regrette rien! ◊

"Wie verantwoordelijkheid draagt, moet ook handelen. Noblesse oblige."